

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Διεύθυνση: Rue des Petits Carmes 6, B-1000, Bruxelles

Τηλέφωνο: +322-5455506, Fax: +322-5455508, e-mail: ecocom-brussels@mfa.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑΣ αριθ. 79
1/1-10/1/2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

1. Εξωτερικό εμπόριο Βελγίου και διμερείς εμπορικές σχέσεις Ελλάδος-Βελγίου κατά το εννεάμηνο 2014 (βελγικά στοιχεία)	σελ. 2
2. Αύξηση των ειδικών φόρων στα κρασιά και λοιπά οινοπνευματώδη	σελ. 2
3. Ιστορικά υψηλά επίπεδα εμπορευματικής κίνησης για το λιμάνι της Αμβέρσας	σελ. 2
4. Χρηματιστήριο Βρυξελλών, βελγικά οικονομικά δημοσιεύματα για την Ελλάδα	σελ. 3
5. Τα επιτόκια δανεισμού του βελγικού δημοσίου μειώθηκαν κατά 2/3 σε διάστημα ενός έτους	σελ. 5
6. Αύξηση των βελγικών αποταμιευτικών καταθέσεων το 2014	σελ. 6
7. Ενδεχόμενη περαιτέρω αναβολή της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής μισθών για το 2016	σελ. 7
8. Απογοητευτική χρονιά το 2014 παρά την ελαφρά πτώση πτωχεύσεων και ανεργίας	σελ. 7

1. Εξωτερικό εμπόριο Βελγίου και διμερείς εμπορικές σχέσεις Ελλάδος-Βελγίου κατά το εννεάμηνο 2014 (βελγικά στοιχεία)

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της βελγικής στατιστικής υπηρεσίας, το εμπορικό ισοζύγιο του Βελγίου κατά το πρώτο εννεάμηνο τρέχοντος έτους υπήρξε ελλειμματικό κατά 5,18 δις. €, σημειώνοντας αξιόλογη βελτίωση έναντι του αντίστοιχου εννεαμήνου 2013, όταν είχε ανέλθει σε 6,32 δις. € (βελτίωση κατά 18,03%). Η βελτίωση αυτή του εμπορικού ελλείμματος προήλθε κυρίως από την αύξηση των εξαγωγών του Βελγίου κατά 1,61%, και ιδιαίτερα εκείνων προς τρίτες χώρες, κατά 2,64%. Σημειώνουμε ότι οι βελγικές εξαγωγές προς κοινοτικές χώρες αυξήθηκαν με ρυθμό 1,16%. Από την άλλη πλευρά, οι βελγικές εισαγωγές από κοινοτικές χώρες μειώθηκαν κατά 0,51%, ενώ αυξήθηκαν σημαντικά κατά 4,8% οι εισαγωγές από τρίτες χώρες, με αποτέλεσμα οι συνολικές εισαγωγές της χώρας στο εννεάμηνο του 2014 να αυξηθούν ελαφρά (+0,95%) σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2013. Ο όγκος του βελγικού εξωτερικού εμπορίου αυξήθηκε κατά 1,27% το πρώτο εννεάμηνο του 2014 έναντι της αντίστοιχης περιόδου του περσινού έτους (ανερχόμενος σε 374,9 δις. €, έναντι 370,18 δις. €).

Τη μερίδα του λέοντος στις βελγικές εξαγωγές κατέχουν οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεδομένου ότι το 69,1% των βελγικών εξαγωγών κατευθύνθηκε προς αυτές. Αντίστοιχα, το 71,4% των βελγικών εισαγωγών πρώτου εννεαμήνου 2014 προήλθε από χώρες της Ε.Ε. Συνολικά στο εννεάμηνο 2014 παρατηρούμε αξιόλογη βελτίωση των μεγεθών του βελγικού εξωτερικού εμπορίου –κυρίως των εξαγωγών- σε σύγκριση με το αντίστοιχο εννεάμηνο του 2013, καθώς και ενίσχυση της σταθερής τάσης μεγέθυνσης των εμπορικών συναλλαγών της χώρας –ιδιαίτερα των βελγικών εισαγωγών- με μη κοινοτικούς εταίρους. Σημειώνουμε ωστόσο ότι η θετική εξέλιξη των μεγεθών του βελγικού εξωτερικού εμπορίου δείχνει να έχει κάπως ανακοπεί το εννεάμηνο 2014 σε σύγκριση με τα στοιχεία του εξαμήνου του 2014, όπου οι συνολικές βελγικές εξαγωγές είχαν αυξηθεί

κατά 2,6% και εκείνες προς τρίτες χώρες κατά 7,1%, ενώ οι συνολικές βελγικές εισαγωγές είχαν αυξηθεί κατά μόλις 0,2%.

Με βάση τα βελγικά προσωρινά στατιστικά στοιχεία εννεαμήνου 2014, οι ελληνικές εξαγωγές προς Βέλγιο εμφανίζονται αυξημένες κατά 15,56% και ανέρχονται σε 273,3 εκατ. €, ενώ οι εισαγωγές μας από το Βέλγιο ανήλθαν σε 1,023 δις. €, αυξημένες κατά 12,25% έναντι του εννεαμήνου 2013.

2. Αύξηση των ειδικών φόρων στα κρασιά και λοιπά οινοπνευματώδη

Ο βελγικός οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε στον δημοσιευθέντα στις 29 Δεκεμβρίου στην Επίσημη Εφημερίδα (Moniteur Belge) εφαρμοστικό νόμο των δημοσιονομικών μέτρων που αποφάσισε να λάβει η νέα ομοσπονδιακή κυβέρνηση στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του 2015, και ιδιαίτερα στις αυξήσεις των ειδικών φόρων των οινοπνευματωδών, εκτός της μπύρας. Συγκεκριμένα, ο ειδικός φόρος στα κρασιά θα περάσει από τα 56,97 € ανά εκατόλιτρο σε 57,244 € ανά εκατόλιτρο, ήτοι στα 43 λεπτά ανά μπουκάλι. Όσον αφορά τα αφρώδη κρασιά, η αύξηση του ειδικού φόρου θα ανέλθει σε 93,75 λεπτά, με αποτέλεσμα ο ειδικός φόρος να φθάσει τα 195,8775 € ανά εκατόλιτρο, ήτοι στα 1,47 € ανά μπουκάλι. Ανάλογες, αρκετά σημαντικές αυξήσεις προβλέπονται και σε διάφορες άλλες κατηγορίες οινοπνευματωδών ποτών. Μικρές αυξήσεις προβλέπονται επίσης και στους ειδικούς φόρους των μη οινοπνευματωδών, στα 24,86 λεπτά ανά κιλό καβουρδισμένου καφέ και στα 3,7284 € ανά εκατόλιτρο αναψυκτικών. Τα εκτιμώμενα έσοδα από τις ανωτέρω αυξήσεις των ειδικών φόρων στα ποτά ανέρχονται στα 23 εκατ. € κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2015.

3. Ιστορικά υψηλά επίπεδα εμπορευματικής κίνησης για το λιμάνι της Αμβέρσας

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε ο βελγικός οικονομικός Τύπος, το λιμάνι της Αμβέρσας –δεύτερο μεγαλύτερο της Ευρώπης- έκλεισε το 2014 σημειώνοντας ιστορικά υψηλά επίπεδα εμπορευματικής

κίνησης της τάξεως των 198,8 εκατ. τόνων. Ο ανωτέρω όγκος εμπορευμάτων που διακινήθηκαν μέσω του λιμανιού υπήρξε αυξημένος κατά 4,2% έναντι του 2013, χρονιά κατά την οποία είχε επίσης καταγραφεί ιστορικά υψηλό επίπεδο κίνησης έναντι του 2012¹. Σύμφωνα με τα δημοσιευθέντα στοιχεία, οι μεγαλύτερες αυξήσεις σημειώθηκαν στην κίνηση των εμπορευματοκιβωτίων (containers) κατά 5,6%, στα επίπεδα των 8,96 εκατ. containers 20 ποδών, καθώς και των υγρών χύδην φορτίων κατά 5,4%, στα επίπεδα των 62,7 εκατ. τόνων. Αντιθέτως, η κίνηση μειώθηκε εκ νέου όσον αφορά τα συμβατικά εμπορευματικά φορτία κατά 3,3% και τα ξηρά χύδην φορτία κατά 4,9%, τα οποία και δημιουργούν τις περισσότερες θέσεις εργασίας.

4. Χρηματιστήριο Βρυξελλών, βελγικά οικονομικά δημοσιεύματα για την Ελλάδα

Στις 31 Δεκεμβρίου ο δείκτης BEL 20 έκλεισε ελαφρότατα ανοδικά σε ημερήσια βάση (+0,27%) στις 3.285,26 μονάδες, αφού προηγουμένως, στις 30 Δεκεμβρίου, είχε πέσει κάτω από το κατώφλι των 3.300 μονάδων.

Σύσσωμος ο οικονομικός Τύπος εξήρε την επίδοση του βελγικού δείκτη στην διάρκεια του 2014, ο οποίος σημείωσε ετήσια άνοδο 12,36%, σχεδόν τριπλάσια της μέσης απόδοσης των ευρωπαϊκών χρηματιστηρίων όπως αυτή μετράται με βάση τον πανευρωπαϊκό δείκτη Stoxx 600. Σύμφωνα με τα σχετικά δημοσιεύματα, οι βελγικές μετοχές, οι οποίες είναι περισσότερο ελκυστικές σε συντηρητικούς επενδυτές, επωφελήθηκαν από το κλίμα αβεβαιότητας που κατέλαβε τις αγορές στην διάρκεια του δευτέρου εξαμήνου του έτους. Τις μεγαλύτερες ετήσιες ανόδους σημείωσαν οι τίτλοι των εταιρειών Bpost (+46%), Belgacom (+40%), Delhaize (+40%) και AB InBev (η οποία αντιπροσωπεύει την πλέον ισχυρή κεφαλαιοποίηση του Χρηματιστηρίου Βρυξελλών, +21%). Ιδιαίτερη βαρύτητα απέδωσε ο οικονομικός Τύπος στην σημασία

¹ Βλ. και σχετική παλαιότερη αναφορά μας σε άρθρο 8 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 44.

της ανόδου της μετοχής της μεγάλης ζυθοποιίας AB InBev, ως ένδειξη εμπιστοσύνης των επενδυτών στο μέγεθος και την επιτυχή στρατηγική της εταιρείας. Σημειώνεται επίσης ότι η μετοχή της AB InBev ωφελήθηκε από την άνοδο των πωλήσεων της εταιρείας εξαιτίας του ότι υπήρξε χορηγός του παγκοσμίου κυπέλλου που έλαβε χώρα στην Βραζιλία το περασμένο καλοκαίρι², ενώ εξάλλου άντεξε στις πιέσεις που ασκούνται στην ρωσική θυγατρική της λόγω της νομισματικής κρίσης που έχει ξεσπάσει στην Ρωσία. Ο οικονομικός Τύπος σημείωσε επίσης ότι οι τρεις εταιρείες των οποίων οι τίτλοι ακολούθησαν την μεγαλύτερη ανοδική πορεία το 2014, ήτοι οι Bpost, Belgacom και Delhaize, άλλαξαν ηγεσία στην διάρκεια του 2014 (στα τέλη του 2013 στην περίπτωση της Delhaize), η δε σημειωθείσα ανοδική πορεία των μετοχών τους αποτελεί ένδειξη ελκυστικότητας των νέων επιχειρησιακών τους στρατηγικών προς τους επενδυτές.

Ο οικονομικός Τύπος υπογράμμισε επίσης την στροφή των επενδυτών και προς τίτλους ομίλων κτηματομεσιτικών υπηρεσιών που είναι εμπορεύσιμοι στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών (όπως των Befimmo, ετήσια άνοδος +24,4%) και Cofinimmo (ετήσια άνοδος +11,9%). Από την άλλη πλευρά, την μεγαλύτερη ετήσια πτώση στο πλαίσιο του δείκτη BEL 20 στην διάρκεια του 2014 σημείωσε ο τίτλος της εταιρείας εμπορίας αυτοκινήτων D'leteren (-17,4%), ενώ γενικά πολύ λίγοι τίτλοι που περιλαμβάνονται στο δείκτη BEL 20 σημείωσαν αρνητική πορεία. Εκτός δείκτη BEL 20, τις υψηλότερες ετήσιες ανόδους σημείωσαν οι μετοχές των εταιρειών IBA (βιοτεχνολογική, +83,85%) και Melexis (υπηρεσίες τεχνολογίας ειδικευμένες στον κλάδο αυτοκινητοβιομηχανίας, +61,78%), ενώ τις μεγαλύτερες πτώσεις σημείωσαν οι μετοχές των εταιρειών ABO Groupe Environment (υπηρεσίες περιβαλλοντικής τεχνολογίας, -87,5%) και Thrombogenics (βιοτεχνολογική,

² Βλ. και σχετική παλαιότερη αναφορά μας σε άρθρο 3 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 64.

-67,4% και έξοδος από τον δείκτη BEL 20 τον Μάρτιο του 2014³).

Όπως σημειώνει πάντως ο βελγικός οικονομικός Τύπος, το 2014 ο δείκτης BEL 20 δεν πλησίασε καν το ιστορικά υψηλό επίπεδο που είχε επιτύχει το έτος 2007⁴. Επίσης, παρά την εντυπωσιακή άνοδο του δείκτη BEL 20 το 2014, σύμφωνα με ανάλυση της τράπεζας ING, το 2014 το επίπεδο κεφαλαίων που αντλήθηκαν από το Χρηματιστήριο στο Βέλγιο εμφάνισε πτώση κατά 47% έναντι του 2013 (χρονιά κατά την οποία είχε σημειωθεί ιστορικά υψηλό επίπεδο άντλησης κεφαλαίων από το Χρηματιστήριο). Ως πλέον δραστήριος κλάδος στην άντληση κεφαλαίων μέσω του Χρηματιστηρίου το 2014 αναφέρθηκε εκείνος των εταιρειών κτηματομεσιτικών υπηρεσιών.

Ο οικονομικός Τύπος σημείωσε εξάλλου ότι το 2014 υπήρξε μια χρονιά κατά την οποία οι διεθνείς επενδυτές στράφηκαν καθαρά προς το Χρηματιστήριο της Ν. Υόρκης, ως σαφή ένδειξη εμπιστοσύνης και προτίμησης προς την ισχυρή και ανθούσα και πάλι αμερικανική οικονομία, σε αντίθεση με την ευρωπαϊκή οικονομία η οποία βρίσκεται υπό την απειλή του αποπληθωρισμού και της ύφεσης.

Η χρηματιστηριακή εβδομάδα 29.12.2014-2.1.2015 έκλεισε με τον δείκτη BEL 20 να βρίσκεται στις 3.281,61 μονάδες και να έχει σημειώσει εβδομαδιαία πτώση της τάξεως του 0,79%, κυρίως εξαιτίας της προκήρυξης πρόωρων εθνικών εκλογών στην Ελλάδα και της συνακόλουθης πολιτικής αβεβαιότητας που τροφοδότησαν αρνητικό κλίμα στα μεγάλα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια, όπως υπογράμμισε emphatica ο βελγικός οικονομικός Τύπος.

Στις 6 Ιανουαρίου, ο δείκτης BEL 20 πέρασε κάτω και από το κατώφλι των 3.200 μονάδων, κλείνοντας στις 3.190,24 μονάδες, με μοναδική «ηχηρή» εξαίρεση τον τίτλο της λιανεμπορικής αλυσίδας Delhaize, ο οποίος σημείωσε ημερήσια άνοδο 4,73% κλείνοντας στα 61,75 €, επωφελούμενος από την άνοδο

της ισοτιμίας του αμερικανικού νομίσματος⁵. Ορισμένοι χρηματιστηριακοί αναλυτές εκτιμούν ότι η μετοχή της Delhaize ενδέχεται, υπό ευνοϊκές προϋποθέσεις, να επανέλθει στο ιστορικά υψηλό της επίπεδο των 91 € (από τον Φεβρουάριο 1999), ενώ ο οικονομικός Τύπος επισημαίνει ότι η κεφαλαιοποίηση της Delhaize στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών ανέρχεται σήμερα στα 6,39 δις. €, μπροστά από την μεγάλη ανταγωνιστική της βελγική λιανεμπορική αλυσίδα Colruyt (με κεφαλαιοποίηση 5,95 δις. €).

Στις 8 Ιανουαρίου ωστόσο, ο δείκτης BEL 20 σημείωσε σημαντικότερη ημερήσια άνοδο της τάξεως του 2,8% κλείνοντας στις 3.283,22 μονάδες, ενισχυμένος κυρίως από την «εκρηκτική» άνοδο της μετοχής της ζυθοποιίας AB InBev κατά 4,95% (στα 96,41 €, ιστορικά υψηλό επίπεδο) λόγω της φημολογίας που είδε το φως της δημοσιότητας για σκοπούμενη εξαγορά του ομίλου PepsiCo από τον βελγο-βραζιλιανών συμφερόντων κολοσσό της παγκόσμιας ζυθοποιίας. Άλλος τίτλος που παρουσίασε εξαιρετική ημερήσια άνοδο ήταν εκείνος της φαρμακευτικής UCB (+5,38%).

Η χρηματιστηριακή εβδομάδα 5-9.2015 έκλεισε τελικά με τον δείκτη BEL 20 στις 3.248,19 μονάδες, έχοντας σημειώσει εβδομαδιαία πτώση της τάξεως του 1,02% και ημερήσια πτώση 1,07%. Σημαντική εβδομαδιαία άνοδο σημείωσαν οι μετοχές των εταιρειών Delhaize (+4,91%), Cofinimmo (+4,4%), Bpost (+3,7%), Colruyt (+3,4%) και Befimmo (+2,28%). Από την άλλη πλευρά, εβδομαδιαία πτώση σημείωσαν οι μετοχές των εταιρειών GDF Suez (-5,6%), KBC (-5,4%), Solvay (-4%) και Belgacom (-1,31%).

Σημειώνουμε εδώ ότι ο βελγικός Τύπος στις αρχές του έτους αναφέρθηκε εκτεταμένα στο –πολυσυζητούμενο στα διεθνή μέσα ενημέρωσης– ενδεχόμενο εξόδου της Ελλάδας από την ευρωζώνη συνεπεία των επικείμενων εθνικών εκλογών και στον εξαιρετικά αρνητικό αντίκτυπο που έχει μία τέτοια προοπτική στις διεθνείς χρηματαγορές

³ Βλ. και σχετική παλαιότερη αναφορά μας σε άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 52.

⁴ Συγκεκριμένα τον Μάιο του 2007 ο δείκτης BEL 20 είχε φθάσει το επίπεδο των 4.756,82 μονάδων.

⁵ Θυμίζουμε ότι ο κύριος όγκος δραστηριότητας του ομίλου Delhaize επικεντρώνεται στην αγορά των ΗΠΑ.

(μεταξύ των οποίων και στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών όπου ο δείκτης BEL 20 σημείωσε πτώση στις 5 Ιανουαρίου της τάξεως του 2,24%) και στην ισοτιμία του ευρώ, που συνδυάζεται μάλιστα με τις ισχυρότατες πρόσφατα πτωτικές τάσεις στις διεθνείς τιμές του πετρελαίου με κίνδυνο να προκαλέσει κρίση στις διεθνείς αγορές. Ο βελγικός Τύπος αναφέρει ότι, αν και από ορισμένες πλευρές –κυρίως την Γερμανία- εκτιμάται ότι η προοπτική εξόδου της χώρας μας από την ευρωζώνη δεν θα είχε καταστροφικές συνέπειες για τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές οικονομίες, αρκετοί διεθνείς οικονομικοί αναλυτές θεωρούν ότι οι επιπτώσεις ενός ενδεχόμενου “Grexit” θα είναι πολύ μεγαλύτερες και κλιμακούμενες από ότι αναμένεται, και ασυζητητί εξαιρετικά επώδυνες για την Ελλάδα.

Ο Βέλγος ομοσπονδιακός Υπουργός Οικονομικών κ. Van Overtveldt, σε σχετική συνέντευξή του στον οικονομικό Τύπο (που δημοσιεύθηκε στις 10.1.2015) ανέφερε ότι η προσεχής ελληνική κυβέρνηση θα πρέπει να σεβαστεί τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί έναντι της νομισματικής ένωσης, επισημαίνοντας ότι οι μεταρρυθμίσεις που έχουν ήδη λάβει χώρα στην Ελλάδα καλύπτουν το 20% με 30% των συνολικών μεταρρυθμίσεων που θα πρέπει να υλοποιηθούν, κυρίως στο φορολογικό σύστημα. Ο Βέλγος Υπουργός ανέφερε επίσης ότι υπάρχει ακόμη σημαντική απόσταση μεταξύ της Ελλάδας και των υπολοίπων μελών της ευρωζώνης η οποία θα πρέπει να καλυφθεί δια της συνέχισης και εντατικοποίησης των μεταρρυθμίσεων, ενώ ενστερνίστηκε την άποψη ότι η κατάσταση στην ευρωζώνη είναι σήμερα πολύ διαφορετική και βελτιωμένη όσον αφορά την ασφάλεια του τραπεζικού συστήματος, τον βαθμό έκθεσής του σε ελληνικό χρέος και βέβαια τους μηχανισμούς χρηματοπιστωτικής και δημοσιονομικής σταθερότητας από ότι ήταν προ τετραετίας, και συνεπώς μία ενδεχόμενη έξοδος της χώρας μας από τη νομισματική ένωση δεν θα είχε τον αντίκτυπο που θα είχε το 2011. Ο κ. Van Overtveldt τάχθηκε τέλος υπέρ των πολιτικών εσωτερικής υποτίμησης που έχουν υιοθετηθεί από τις χώρες του ευρωπαϊκού νότου, ως μέσων αντιμετώπισης της ύφεσης

των αγορών τους και επισήμανε ότι και το Βέλγιο, χωρίς να βρίσκεται σε ανάλογα δυσχερή κατάσταση, ακολουθεί ουσιαστικά την ίδια κατεύθυνση όσον αφορά την δημοσιονομική πολιτική του.

Σημειώνουμε ότι ορισμένα βελγικά μέσα ενημέρωσης, επικαλούμενα εκτιμήσεις Βέλγων οικονομικών αναλυτών, ανέφεραν ότι μία ενδεχόμενη πτώχευση της Ελλάδας θα κόστιζε συνολικά περί τα 10 δις. € στο βελγικό κράτος, λαμβάνοντας υπόψη τις παρασχεθείσες βελγικές εγγυήσεις προς το Ευρωπαϊκό Ταμείο Σταθερότητας, τα διμερή δάνεια προς την Ελλάδα και τις εγγυήσεις της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου προς την ΕΚΤ έναντι του ελληνικού χρέους. Τα εν λόγω μέσα ενημέρωσης διευκρινίζουν πάντως ότι η έκθεση των βελγικών τραπεζικών ιδρυμάτων σε ελληνικούς τίτλους είναι πλέον εξαιρετικά περιορισμένη. Ορισμένοι έγκυροι Βέλγοι οικονομικοί αναλυτές εκτιμούν ως μη ρεαλιστική την προοπτική μίας νέας αναδιάρθρωσης του ελληνικού χρέους, ενώ αντιθέτως θεωρούν ότι βιώσιμη λύση θα αποτελούσε η περαιτέρω επιμήκυνση των περιόδων αποπληρωμής του ελληνικού δημόσιου χρέους με ταυτόχρονη μείωση των εφαρμοζόμενων επιτοκίων.

5. Τα επιτόκια δανεισμού του βελγικού δημοσίου μειώθηκαν κατά 2/3 σε διάστημα ενός έτους

Ο βελγικός οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε στις αρχές Ιανουαρίου στο εξαιρετικά χαμηλό επίπεδο των επιτοκίων δημοσίου δανεισμού του βελγικού κράτους στην διάρκεια του 2014. Πιο συγκεκριμένα, εστίασε στην πολύ αισθητή πτώση του επιτοκίου των δεκαετών ομολόγων από το επίπεδο του 2,6% στις αρχές της χρονιάς σε επίπεδο κάτω του 0,9% στις 12 Δεκεμβρίου⁶, και σε νέο κατώτατο ιστορικά επίπεδο 0,817% στις 31 Δεκεμβρίου⁷. Φυσικά τα σχετικά δημοσιεύματα διευκρίνισαν ότι το επιτόκιο των βελγικών δεκαετών ομολόγων ακολούθησε την γενικότερη πτωτική τάση των ευρωπαϊκών επιτοκίων, ως αποτέλεσμα

⁶ Βλ. και σχετική αναφορά μας σε άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 77.

⁷ Για να κλείσει τελικά στο 0,831% στις 31.12.2014.

της νομισματικής πολιτικής που ακολουθεί η ΕΚΤ και της ενισχυόμενης προοπτικής επικείμενης έναρξης υλοποίησης ολοκληρωμένου προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης από την Τράπεζα, δια της αγοράς τίτλων δημοσίου χρέους χωρών της ευρωζώνης.

Σημειώνουμε ότι κατά τις πρώτες ημέρες του τρέχοντος έτους, η διολίσθηση του επιτοκίου του βελγικού δεκαετούς ομολόγου συνεχίστηκε, καθώς αυτό έφθασε το επίπεδο του 0,766% στις 2 Ιανουαρίου, ενώ στις 5 Ιανουαρίου στην διάρκεια της ημέρας έφθασε στις αγορές στο νέο ιστορικά χαμηλό επίπεδο του 0,75%, για να κλείσει τελικά στο 0,777%. Στις 6 Ιανουαρίου το επιτόκιο του βελγικού δεκαετούς ομολόγου στις αγορές έκλεισε σε νέο ιστορικά χαμηλό, στο 0,713%. Σημειώνουμε ότι στις 6 Ιανουαρίου, η βελγική Υπηρεσία Διαχείρισης Χρέους εξέδωσε και διέθεσε κρατικά δεκαετή ομόλογα με επιτόκιο 0,883%, συγκεντρώνοντας 5 δις. €, στην πρώτη φετινή της απόπειρα ομολογιακού δανεισμού. Η Υπηρεσία προβλέπει ότι θα εκδώσει το 2015 ομόλογα συνολικού ύψους 32,5 δις. €, ελαφρώς αυξημένα σε σύγκριση με το 2014 (31,82 δις. €).

6. Αύξηση των βελγικών αποταμιευτικών καταθέσεων το 2014

Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου (BNB) και προσωρινές εκτιμήσεις τραπεζικών αναλυτών, οι βελγικές αποταμιευτικές καταθέσεις αυξήθηκαν κατά συνολικά 7 δις. € στην διάρκεια του 2014 (πιο συγκεκριμένα, κατά 4,3 δις. € στο πρώτο και κατά 2,7 δις. € στο δεύτερο εξάμηνο του έτους) και έφθασαν στα τέλη του περασμένου έτους τα 256,87 δις. €. Σύμφωνα με τα στοιχεία, οι αποταμιευτικές καταθέσεις αυξήθηκαν κατά 3% έναντι του τέλους του 2013, χρονιά κατά την οποία οι βελγικές καταθέσεις είχαν αυξηθεί κατά 14 δις. € έναντι του 2012 (πιο συγκεκριμένα, κατά 9,6 δις. € στο πρώτο και κατά 4,4 δις. € στο δεύτερο εξάμηνο του έτους)⁸. Φαίνεται ότι η πτωτική τάση των καταθέσεων που

⁸ Βλ. και σχετική παλαιότερη αναφορά μας σε άρθρο 6 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 45.

είχε καταγραφεί τον περασμένο Οκτώβριο⁹ μάλλον δεν συνεχίστηκε στα τέλη του έτους, με αποτέλεσμα η συνολική εικόνα να εμφανίζεται ελαφρώς βελτιωμένη. Πάντως, σύμφωνα με εκτιμήσεις οικονομικών αναλυτών, είναι γεγονός ότι έχει ανακοπεί ελαφρώς ο ρυθμός αύξησης των αποταμιευτικών καταθέσεων, εν μέρει ως αποτέλεσμα της μείωσης της αγοραστικής δύναμης των βελγικών νοικοκυριών.

Σύμφωνα με τα οικονομικά δημοσιεύματα, το μερίδιο του λέοντος στις αποταμιευτικές καταθέσεις στο Βέλγιο κατέχει η BNP Paribas Fortis με 24%, ήτοι 61,63 δις. € και αύξηση 1% έναντι του 2013. Την ακολουθεί η Belfius με μερίδιο 14,8%, ήτοι 38,1 δις. € και αύξηση 5% έναντι του 2013. Στην τρίτη θέση βρίσκεται η φλαμανδική τράπεζα KBC (συμπεριλαμβανομένης της αυτόνομης θυγατρικής της CBC, η οποία δραστηριοποιείται στην γαλλόφωνη περιφέρεια της Βαλλονίας) με μερίδιο 14,5%, ήτοι 37,19 δις. € και αύξηση 6% έναντι του 2013. Στην τέταρτη θέση βρίσκεται η τράπεζα ING με μερίδιο επί των καταθέσεων στο 12,3%, ήτοι 31,7 δις. € και αύξηση 3% έναντι του 2013. Όπως αναφέρει ο βελγικός οικονομικός Τύπος, οι 4 μεγάλοι τραπεζικοί όμιλοι του Βελγίου καταλαμβάνουν σχεδόν τα 2/3 των αποταμιευτικών καταθέσεων στην χώρα, ύψους πλησίον των 169 δις. €, ενώ αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι αύξησαν τα μεριδιά τους παρά το γεγονός ότι προσφέρουν ελάχιστα ελκυστικά επιτόκια σε σύγκριση με άλλες τράπεζες (φυσικά το επίπεδο των επιτοκίων αποταμιευτικών καταθέσεων κυμαίνεται σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα, περί το 1%).

Οι ηγετικοί βελγικοί τραπεζικοί όμιλοι εκτιμούν ότι, αν και μερίδα του πληθυσμού εμφανίζεται πρόσφατα περισσότερο επιρρεπής σε πιο κερδοφόρες –και με υψηλότερο βαθμό κινδύνου– επενδυτικές τοποθετήσεις (όπως σε επενδυτικά ταμεία, αμοιβαία κεφάλαια, ασφαλιστικά προϊόντα ή και σε ακίνητα), δεν πρόκειται τουλάχιστον στο εγγύς μέλλον να υπάρξει ουσιώδης μεταστροφή των Βέλγων από τις καταθέσεις προς περισσότερο αποδοτικές επενδύσεις,

⁹ Βλ. και σχετική αναφορά μας σε άρθρο 5 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 76.

δεδομένου ότι οι αναπτυξιακές προοπτικές της οικονομίας δεν είναι ακόμη ιδιαίτερα ευσίωνες.

Άλλοι βελγικοί τραπεζικοί όμιλοι που συγκεντρώνουν σημαντικό ύψος αποταμιευτικών καταθέσεων είναι οι Argenta (20,8 δις. €, +5%), Axa (11,79 δις. €, +4%), Crelan (10,79 δις. €, +1%), Deutsche Bank (10,6 δις. €, -2%), Record Bank (8,9 δις. €, +5%), Radobank (8,3 δις. €, +2%) και Bpost (6,3 δις. €, +7%), ενώ ακολουθούν άλλες μικρότερες τράπεζες.

7. Ενδεχόμενη περαιτέρω αναβολή της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής μισθών για το 2016

Δημοσιεύματα του βελγικού οικονομικού Τύπου στις αρχές Ιανουαρίου, λαμβάνοντας αφορμή από τις πολύ πρόσφατες εκτιμήσεις του Bureau Fédéral du Plan σχετικά με μηδενικό ρυθμό πληθωρισμού στο Βέλγιο το 2015, έκαναν λόγο για πιθανότατη περαιτέρω αναβολή της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των μισθών, ενδεχομένως για τις αρχές του 2016. Θυμίζουμε ότι το μέτρο της αναβολής της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής μισθών, συντάξεων και κοινωνικών επιδομάτων έχει αποφασιστεί από την κεντροδεξιά ομοσπονδιακή κυβέρνηση Michel με κύριο σκοπό την ανακούφιση του μισθολογικού κόστους, την ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της βελγικής οικονομίας¹⁰. Η υπέρβαση του σχετικού δείκτη αναμενόταν αρχικά να λάβει χώρα τον Φεβρουάριο ή τον Μάρτιο του 2015, στην συνέχεια οι εκτιμήσεις την έφεραν προς τον Ιούλιο, ωστόσο οι πρόσφατες εξελίξεις και κυρίως η απότομη πτώση των διεθνών τιμών του πετρελαίου έχουν οδηγήσει στην επανεκτίμηση προς τα κάτω του πληθωρισμού για το 2015, σε μηδενικά μάλιστα επίπεδα. Σημειωτέον ότι το επίπεδο του δείκτη πληθωρισμού είναι εκείνο που πυροδοτεί την αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή, και επομένως με μηδενικό πληθωρισμό το 2015, η εν λόγω

¹⁰ Βλ. και σχετική αναφορά μας σε άρθρο 10(γ) ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 70.

αναπροσαρμογή δεν πρόκειται κατά πάσα πιθανότητα να πυροδοτηθεί.

Μερίδα του βελγικού οικονομικού Τύπου διερωτήθηκε εάν θα ήταν περισσότερο χρήσιμη μία απ' ευθείας γενικευμένη μείωση των εργοδοτικών εισφορών και επιβαρύνσεων, όπως είχε εξαγγελθεί το περασμένο καλοκαίρι¹¹, η οποία θα ανακούφιζε αμεσότερα τις επιχειρήσεις, διευκρινίζοντας ωστόσο ότι μία τέτοια γενικευμένη μείωση θα κόστιζε μάλλον ακριβότερα στον βελγικό προϋπολογισμό από ότι η -θεωρητικά- δημοσιονομικά ουδέτερη αναβολή της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των μισθών. Σημειωτέον ότι το μέτρο της αναβολής της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής μισθών, συντάξεων και κοινωνικών επιδομάτων έχει προκαλέσει την μήνη των εργατικών συνδικάτων στο Βέλγιο¹².

8. Απογοητευτική χρονιά το 2014 παρά την ελαφρά πτώση πτωχεύσεων και ανεργίας

Ο βελγικός οικονομικός Τύπος φιλοξένησε στις αρχές Ιανουαρίου τις απόψεις έγκυρων οικονομικών αναλυτών που εκτιμούν ότι παρά το γεγονός ότι το επίπεδο του αριθμού των πτωχεύσεων επιχειρήσεων μειώθηκε το 2014 κατά 8,2% σε σύγκριση με το 2013 (με 11.244 συνολικά πτωχεύσεις) και το επίπεδο της ανεργίας διατηρήθηκε σε περίπου σταθερά επίπεδα (7,76% στην Φλάνδρα, 16% στην Βαλλονία και 20,3% στις Βρυξέλλες) με ταυτόχρονη ελαφρά μείωση του αριθμού των αναζητούντων εργασία – και ιδιαίτερα των νέων- το έτος 2014 υπήρξε μάλλον απογοητευτικό όσον αφορά τις εξελίξεις τόσο στην αγορά εργασίας όσο και στην βιωσιμότητα των βελγικών επιχειρήσεων.

Σύμφωνα με τους οικονομικούς αναλυτές, όσον αφορά την ανεργία, τούτη παραμένει σε σταθερά υψηλότατα επίπεδα στις Βρυξέλλες και την Βαλλονία, γεγονός που αντικατοπτρίζει τα βαθύτερα διαρθρωτικά

¹¹ Βλ. και σχετικό άρθρο 6 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 65.

¹² Βλ. και παλαιότερες εν θέματι αναφορές μας, με πλέον πρόσφατη αυτήν του άρθρου 8 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 77.

προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι οικονομίες των δύο εν λόγω περιφερειών, ενώ στην Φλάνδρα το επίπεδο της ανεργίας φαίνεται σαφώς περισσότερο ικανοποιητικό, ωστόσο καθώς η οικονομία της είναι πιο ανοικτή και επηρεαζόμενη από τις διακυμάνσεις της οικονομικής συγκυρίας, ενδεχομένως στο μέλλον η ανεργία επιδεινωθεί. Οι οικονομικοί αναλυτές εκτιμούν επίσης ότι η ελαφρά πτώση της ανεργίας των νέων, αλλά και των προσωρινά άνεργων-αναζητούντων εργασία, είναι καθαρά πρόσκαιρο αποτέλεσμα της ελαφρότατης ανάκαμψης της οικονομίας, καθώς οι κατηγορίες αυτές είναι περισσότερο ευαίσθητες σε θετικές ή και αρνητικές μεταβολές της οικονομικής συγκυρίας.

Όσον αφορά τις πτωχεύσεις, όπως επισήμανε η εταιρεία εμπορικών πληροφοριών Graydon, η οποία επεξεργάζεται και δημοσιεύει τα σχετικά στοιχεία, να μεν παρατηρείται από τα τέλη του 2013 μία σταθερά πτωτική τάση των πτωχεύσεων, ωστόσο αυτές ευρίσκονται ακόμη σε επίπεδο άνω των 10.000 ετησίως, το οποίο είναι εξαιρετικά υψηλό. Η Graydon επισημαίνει ακόμη ότι το 2013 τα βελγικά εμπορικά δικαστήρια προέβησαν σε πληθώρα εκκαθαρίσεων μη υγιών κυρίως μικρομεσαίων επιχειρήσεων, γεγονός που ανέβασε τον συνολικό αριθμό πτωχεύσεων. Αντιθέτως, το 2014, σύμφωνα με τα στοιχεία της εταιρείας, το 18,79% των πτωχευσιασών επιχειρήσεων ήταν αρκετά μεγάλες και λειτουργούσες για πάνω από 20 έτη¹³, ενώ στα τέλη του 2014 (Δεκέμβριος) παρατηρήθηκε εκ νέου ανοδική τάση των πτωχεύσεων σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2013.

¹³ Το εν λόγω ποσοστό ανήλθε σε 22,3% στην περιφέρεια της Φλάνδρας.

ΠΗΓΕΣ:

1. Βελγική Στατιστική Υπηρεσία (*Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux*), Γραφείο Ο.Ε.Υ. Βρυξελλών
2. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου, *Moniteur Belge, Loi Programme, concernant le budget des Voies et Moyens de l'année budgétaire 2015*, p. 106260, της 19.12.2014, φύλλο της 29.12.2014
3. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου, διοίκηση Λιμένα Αμβέρσας
4. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου, Χρηματιστήριο Βρυξελλών, άρθρο καθημερινής εφημερίδας *L'Echo* της 10^{ης} Ιανουαρίου με τίτλο "*Johan Van Overtveldt: On taxe déjà la richesse en Belgique*"
5. Βελγική Υπηρεσία Διαχείρισης Χρέους (*Agence Belge de la Dette*), δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
6. Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου (*BNB*), δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
7. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου, *Bureau Fédéral du Plan*
8. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου, Υπηρεσίες Απασχόλησης Βαλλονίας, Φλάνδρας, Βρυξελλών, *Forem, VDAB, Actiris*, εταιρεία εμπορικών πληροφοριών *Graydon*